ընդ տարուբերեալ օյտմունս երկայ-նայածուկ Ճանապարհին՝ ընդ որ մին դիմէր 'ի հայրենիս և միւսս յղարկէր, երկաքանչիւր հաւասարք յանձկութեամբ։ Եղէ և ընդ դժնդակագոյնսն քան զնոսին, ահ ահ, ընդ բազմավտանգ օձաձև կենցաղոյս բաւիղս, դու ինքն, այսու-հետև անցուցեալ զնոսա աղաչեմ, 'ի միակն յայն հուսկ ապա յարահետն 'ի քո կառուսցես երկնաչու պոռոտայ, որ միայն գիտէ հանել 'ի հանգիստ զհոգիս հիւծեալս 'ի դարձադարձ դեգերմանց հովտիս լալոնից'։

Հ. Ղ. Մ

Բանք Ճէպէճեան Յարութեան։

ԵՍ մեկնիմք, ահա կորզիմք 'ի հայրենի ձեր գրկաց, և ելք խոսեցուք եթէ այլ ևս աղխեալ կացցեն բերանք. ահա հասին մեր յետին ժամք. փոքր միս ևս և այլ չկայ մեզ վայելել 'ի տեսութիւն ձեր, և դեռ զապեալ արգելցին սիրտք 'ի յանձուկ ծոցի. օն ժամ է տեղի տալ անզուսպ կրից սրտի, զի խիստ է սրտի ընկլուզելոյ յանդուն-դրս բարեաց ժուժալ լռել 'ի սպառ։ Ամենայն աղկաղկ շրթունք զինչ զօրեսցեն թարգման կալ նեղբին մարդոյն, սակայն լաւ է թողթովել ինչ քան լուռ կալ ամենևին։

Շատ իսկ լցուցին զմեզ, ով Հայք, առ 'ի ձէնջ զեղեալ տարափք երախտեաց. շատ իսկ 'ի հայրսիենամ սրտիցդ բղխեցին մեզ սահանք հայրագորով սիրոյ։ Ամէ ոչ գտաք երկիր հիւթեղ բեղմնաւոր՝ փոխարինել հարիւրապատիկ տոհմականօք զառ 'ի ձէնջ մեզ շըռայլեալ զանխնայ վաստակս և քրտունս, սակայն կրեմք անշուշտ սիրտ հայրասէր որդեկաց, որ ոչ ապախտ առնեն և զդոյզն ինչ նիշ հայրագութ ձեր սիրոյ։

'Ներեցէք անժոյժ զարմանացս, ով Հայք որդեսէրք. զինչ զձեզ շարժէ յայսչափ սէր և գութ առ օտարս որդիացեալս ձեզ. զի ոչ նպաստէ ձեզ յայս բնաձին գորով աղեաց ծնողի. զինչ այլ քան թէ վսեմ առաքինութիւն անձնեղ կերպարանեալ 'ի ձեզ, և իղձք ազգասէրք որով, ով հարք հայրենեաց, իբրև տանուտեարք մեծի ընտանեաց, ոչ այլ ինչ հոգայք և երկնէք բայց միայն զօգուտ ազգիս։ Արանի մեզ, որ միայն արժանի գտաք 'ի միջոյ համբրէն ազգիս՝ տեսութեան հասարակաց հարցդ մերոց, և 'ի մեծոյ գգուեալ 'ի ձէնջ մարթիմք դոյզն բանիւ մատուցանել ձեզ զերախտապարտ շնորհակալիս մեր։ Այս շատ է մեզ՝ երանելի զանձինս վարկանել զամենայն աւուրս մեր, և որոց 'ի հեռաստանէ 'ի համբաւոյ ծանուցեալ ըզձեզ գովութիւն հարկանիցեն ձեզ, պանծալ բարձրագլուխ թէ մեք առ ոտս նոցա մնաք և յար 'ի տեսութիւն նոցա վայելեցաք։

Այլ քեզ մանաւանդ, ով Հայր հարց մերոց, քեզ առաւել քան այլ ումեք սիրտք մեր սիրայեղցք շնորհապարտ Ճանաչեն զանձինս, որ կորզեալ զմեզ 'ի հայրենի գրկաց, մանաւանդ թէ յայլ փոխադրեալ ծոց հայրենի հասուցեր զմեզ յայս երանութիւն, և շնորհ ունիմք գեղեցիկ բաղդին որ դարձեալ հայր կարգեաց մեզ զքեզ, և արդ արժանի գտանիմք ընդունել 'ի քէն զյետին օրհնութիւնդ։ Քեզ երբեմն գրտեալ հայր որդեսէր՝ սփոփեցաք ընդ բաժանին 'ի ծնողաց. արդ ո՞ մեզ միթար ընդ անջատումս 'ի նմին քաղցր հօրէ հարց մերոց։

---

1 Աստղանիշս այս բան ակնարկէ 'ի դէպս ուղևորութեան մանկուսն 'ի Թրեստ քաղաքէ 'ի Վենետիկ ընդ ցամաք, և անտի ապա դանուբեան շոգենաւուք ընդ Եւքսինեանն Պոնտոս 'ի Բիւզանդիան, ուր և ժամանեցին ողջամբ 'ի 16 Յունիսի։